

Солоспів

Культурно-мистецький часопис кафедри сольного співу
Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка

№ 3 (8), травень-червень 2012 року

Дорогий читачу!

З безмежним смутком сповіщаємо, що не стало талановитого митця, здібного керівника, прекрасної, життєрадісної людини, головного редактора культурно-мистецького часопису «Солоспів»

ІГОРА
ФЕДОРОВИЧА
КУШПЛЕРА.

Трагічна смерть обірвала його життя у розквіті творчих сил. Як грім посеред ясного неба, пролунала страшна новина!.. Усе єство супротивилося цим моторошним реаліям. Але такою була жорстока правда...

У нього визрівало чимало захоплюючих творчих задумів. Деякі з них Ігор Федорович успішно реалізував. Зібравши команду однодумців, започаткував багато гарних справ. Часопис «Солоспів» - його давня мрія, яку вдалося здійснити. На сторінках вимріяного часопису

*З великою любов'ю.....
ваш Ігор... кушплер*

**СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ
ІГОРА КУШПЛЕРА
ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ**

з'являлися цікаві та захоплюючі матеріали, які знайомили читача з історією львівської вокальної школи, історією кафедри сольного співу та її мистецько-творчим життям, з різноманітними науково-творчими акціями, інтерв'ю з цікавими виконавцями та ін. Дописувачами часопису були поважні науковці, відомі митці, викладачі кафедри сольного співу та інших кафедр, студенти вокального факультету...

Чи маємо право припинити видання часопису, зупинитися на роздоріжжі нашого буття, розгубитися, розсіятися у суєті буденній?

Напевно, ні! Ігор Федорович нас просто б не зрозумів і дуже б нам подивувався, якби не зуміли втримати висоту заданої ним позиції.

Продовжити справу митця - наш найперший перед ним святий обов'язок.

*Мирослава
ЖИШКОВИЧ,*

*заступник
головного
редактора
часопису
«Солоспів»*

ТВОРЧА БІОГРАФІЯ МИТЦЯ

У Львівській державній консерваторії ім. М. В. Лисенка Ігор Кушплер здобував освіту на двох факультетах – вокальному та диригентському. У 1978 році закінчив вокальний факультет (навчався у класі професора П. Кармалюка, 1973-1975 та професора О. Дарчука, 1975-1978), а за рік – диригентський (клас професора Ю. Луціва).

У 1978-1980 рр. І. Кушплер – соліст Львівської філармонії, з 1980 р. – соліст Львівської опери, у 1998-

Ігор Федорович Кушплер народився 1 січня 1949 року в мальовничому селі Покрівці Жидачівського району Львівської області. Змалку захоплювався музикою, співом. Його біографія є досить типовою для молодих митців. У чотирнадцять років (1963 р.) вступив до Самбірського культосвітнього училища на диригентсько-хорове відділення. Працював солістом Державного заслуженого ансамблю пісні і танцю «Верховина». Тут його першим музичним наставником був художній керівник ансамблю заслужений артист України Ю. Корчинський. Звідти І. Кушплер пішов на строкову службу в армію. Після демобілізації навчався у Дрогобицькому педагогічному інституті у класі педагога М. Копніна, вихованця харківської вокальної школи.

1999 рр. також художній керівник театру, народний артист України (1999). У його репертуарі близько 50 оперних партій. Серед них: Ріголетто, Набукко, Яго, Амонасро, Ді Луна, Фігаро, Роберт, Сільвіо, Шарплес, Жермон, Ескамільйо, Онегін, Остап, Михайло Гурман, Поет та інші. Ігор Федорович брав участь в оперних фестивалях в Україні (Львів, Київ, Одеса, Дніпропетровськ, Донецьк), Росії (Нижній Новгород, Москва, Казань), Польщі (Варшава, Познань, Сянок, Битом, Вроцлав), у містах Німеччини, Іспанії, Австрії, Угорщини, Лівії, Лівану, Катару. Як концертний співак гастролював у багатьох країнах Європи й Америки.

Залишив численні фондові записи, у тому числі знявся у телеверсіях опер «Маестро капели» Д. Чімарози та «Телефон» Дж. Менотті.

Ігор Кушплер – автор солоспівів, творів для вокальних ансамблів і хорів, обробок народних пісень, що надруковані в авторських збірках: «Із глибинних джерел» (1999), «Шукай любов» (2000), «В передчутті весни» (2004), а також у збірках вокальних творів різних авторів.

Не менш щедрим був його ужинок на педагогічній ниві, де співак передавав свій багатий вокальний та сценічний досвід. На кафедрі сольного співу Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка Ігор Кушплер викладав з 1983 р., професор (2000 р.). Чимало його випускників працюють солістами оперних театрів Львова, Києва, Варшави, Гамбурга, Відня, Торонто й інших міст Європи та світу.

Більшість вихованців класу Ігора Федоровича (студентів та асистентів-

стажистів) стали лауреатами (у тому числі перших премій) престижних Міжнародних конкурсів, таких як: ім. М. Лисенка, ім. С. Крушельницької, ім. Б. Гмирі, ім. І. Паторжинського, ім. І. Алчевського (в Україні), ім. С. Монюшка, ім. А. Дідура, ім. А. Сарі (у Польщі), Вердіївські голоси, ім. Віотті (в Італії), ім. Королеви Єлизавети (у Бельгії), Бельведер (в Австрії), ім. П. Чайковського (в Росії), Асоціації Радіо Німеччини (ARD) та інші.

Серед його випускників: заслужені артисти України – лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка А. Шкурган, І. Дерда, О. Сидір, солістка Віденської штатсопери З. Кушплер, соліст Національної опери України (Київ) М. Губчук, солісти Львівської опери – Віктор Дудар, В. Загорбенський, А. Бенюк, Т. Вахновська, за контрактами в оперних театрах США, Канади, Італії працюють О. Ситницька, С. Шуптар, С. Соловей, С. Слив'ячук та інші. У 1999 р. журі конкурсу ім. Івана Паторжинського відзначило І. Кушплера дипломом «Кращий викла-

дач». Він неодноразово був членом журі різноманітних конкурсів співаків, зокрема, III Міжнародного конкурсу ім. Соломії Крушельницької (2003), II і III Міжнародного конкурсу ім. Адама Дідура (Польща, 2008, 2012), систематично провадив майстер-

класи у музичних навчальних закладах Німеччини та Польщі.

З 2011 року Ігор Кушплер з великим успіхом здійснював керівництво кафедрою сольного співу. Він – автор та керівник численних творчих проєктів, які успішно втілював у життя разом з викладачами кафедри та студентами свого класу.

Редакційна колегія часопису «Солоспів»

Видатний оперний і камерний співак, артист, педагог, композитор, організатор багатьох творчих, наукових, суспільних акцій, Ігор Кушплер був людиною надзвичайно гармонійною і талановитою у всіх сферах, настільки виразним улюбленцем муз і долі, що те, що тра-

лософія не в сенсі абстрактного зіставлення певних елементів смислу, а в глибинному розумінні того, як, для чого, з яким кодом духовності мав би розвиватись сучасний академічний спів. Адже Ігор Кушплер належав до того доволі рідкісного типу інтелектуалів у вокалі,

Ця стаття мала б з'явитись у зовсім інший час і з зовсім іншого приводу: чергового ювілею, прем'єри нової оперної ролі або перемоги студентів класу Ігора Кушплера на ще одному престижному конкурсі, чи здійснення його наступного проекту... Єдина причина, з якої ця стаття не повинна була з'явитись в жодному разі!!! – це саме та, з якої вона зараз пишеться.

ЙОГО ФІЛОСОФІЯ СПІВУ І ЖИТТЯ

пилось, ніяким чином, з жодного боку, не вкладається в голові. В ньому було так багато безпосередньої радості життя, позитивного ставлення до всього велетенського світу, якому він не перестав дивуватись, до людей, які його оточували, до музики, якою він жив і дихав, він з такою впевненістю дивився в майбутнє, в якому збирався втілювати свої надзвичайно цікаві і плідні творчі плани, що закономірно видавалось: конче треба було йому залишити ще принаймні років зо 25 на їх здійснення, а потім, десь ближче до дев'яноста років, він мав би тихо згаснути в своїй затишній квартирі, в оточенні близьких і друзів. Так було би правильно. Але що ми знаємо чи можемо уявляти про призначення долі? Нам залишається гірке розуміння невідворотності і безліч світлих, теплих, чудових спогадів. І осмислення того, що Ігор Кушплер залишив нам своїм коротким яскравим життям і натхненною артистичною діяльністю.

Колись, років зо сім тому, ми задумали з Ігором Федоровичем написати книгу про його творчість. Розмірковуючи про те, що би мало бути основним у «візії Кушплера» як одного з провідних сучасних особистостей у вокальному мистецтві, перебравши з десяток можливих варіантів назви такої книги, я врешті знайшла основу його художнього єства, притаманну і його численним оперним партіям, і педагогічним принципам, і науковим та композиторським задумам: філософія співу. Фі-

який розумів гармонію співу не як «голосніше, швидше, ефектніше», а як гармонію розуму, серця і тіла. І він дуже наполегливо, не зупиняючись ні на мить, постійно контролював свою кондицію, розвивав усі ці якості у собі, ніколи не задовольняючись досягнутим, як би високо не оцінювали його здобутки найвибагливіші поціновувачі та критики.

Ігор Кушплер був наділений від природи всіма найкращими якостями, необхідними для справжнього артиста: чудовим природним голосом з прекрасною барвою, котра поєднувала в собі оксамитову м'якість і сріблястий блиск, вродю, зростом, поставою, завдяки чому він ідеально підходив для ролей шляхетних геро-

їв класичних опер, вродженим артистизмом і пластичністю, які дозволяли з легкістю, переконливо перевтілюватись в абсолютно контрастних за характером персонажів – від Ріголетто до Пое-та зі Скорикового «Мойсея», від Жермона з «Травіати» до Михайла Гурмана з «Украденого щастя» Ю. Мейтуса; врешті вродженою інтелегентністю, шляхетністю, цілеспрямованістю, котрі допомогли йому сягнути вершин артистичної майстерності. Є така відома приказка, яка торкається тих, хто обдарований численними багатими талантами: «Ангел поцілував його в чоло». Ігора Кушплера ангел при народженні поцілував палко і ніжно, і до всіх чеснот додав ще найважливіші: працьови-

тість і самокритичність. Маючи беззаперечне визнання в багатьох країнах світу, виступаючи на сценах найпрестижніших європейських театрів, отримавши найвищі звання та нагороди та переживаючи незмінний успіх всіх своїх починань, він ніколи не фіксував на них уваги.

У ці дні перебирала в пам'яті наші розмови – а їх таки назбиралось немало, особливо в останні роки! – і з подивом усвідомила, як рідко Ігор Федорович говорив про себе, свої триумфи, перемоги, зате як же часто – про своїх учнів. Він зворушливо любив їх і міг годинами в захваті розповідати про їх таланти, долі і характери. А ще палкі дискусії точились у нас про сутність сучасного вокального мистецтва: які переваги і підводні камені принесли сучасні технології музичної інформації, коли будь-яку виставу в будь-якому театрі світу можна без проблем оглянути в Інтернеті. І що робити, щоби студенти все ж не намагались сліпо наслідувати видатних артистів, а шукали себе, свій шлях. Це професора дуже турбувало, хоча швидко опанувавши всі премудрості комп'ютера, він сам дуже успішно користувався новими можливостями. Чи не з думок про складні процеси сучасної опери народилась у Ігора Федоровича мрія: заснувати у рідній Львівській національній музичній академії ім. М.В.Лисенка лабораторію вокального мистецтва, в якій би можна було апробувати новітні техно-

Закінчення, поч. на 3 стор.

логії виховання сучасного оперного співака. Як людина вельми діяльна і цілеспря-

мована, він з запалом обговорював шляхи і можливості заснування такого, поки що єдиного в Україні центру.

Ще один спогад постійно нуртує і не дає спокою: як же сильно він поспішав! Поспішав зробити все і одразу – не лише зіграти на сцені свої коронні ролі і підготувати нові, не лише створити режим максимального сприяння для своїх учнів, наче з рогу достатку, пропонувати щоразу то нові тематичні концерти свого класу, але й

організувати наукові конференції, провести майстер-класи провідних світових педагогів, видати газету «Солоспів», нав'язати контакти з фахівцями із Західної Європи, встигнути вшанувати пам'ять тих, хто відійшов, і привітати давніх друзів. Паростки тих зерен, які він посіяв, вже зійшли і принесли свої плоди. Як же сміливо було запропонувати новітню тематику конференцій на базі кафедри сольного співу, запросити на них провідних фахівців з різних галузей (пам'ятаю, яким відкриттям став, наприклад, виступ доктора медичних наук, світила львівської ларингології Олександра Кіцери) і видати на основі допові-

дей том наукових праць «Вокальне мистецтво: історія та сучасність». Або задумати і здійснити видання кафедральної газети так, що вона сміливо могла би конкурувати з будь-яким професійним мистецьким часописом в Європі. Або відшукати, написати і заохотити фахівців з далекої Норвегії до планування спільного мистецько-педагогічного проекту. Подібних найрізноманітніших задумів набралось би щонайменше кілька десятків. Частина з них він встиг реалізувати, частина вже почала втілюватись, а ще кілька, таких цікавих і потрібних нам всім, так і залишились у планах і мріях.

І ще один штрих до портрету, який просто не можна зробити: Ігор Федорович був людиною порядною і моральною. Кращого сім'янина і батька, брата і сина просто годі було собі уявити. Блискучі професійні успіхи його дочок, Зоряни і Олени, не в останню чергу з'явилися завдяки постійній турботі

батька і тій душевній атмосфері, яка панувала у їхньому домі. «Родинні тили» були найвищою цінністю, яку він оберігав особливо віддано. На тлі сучасного епатажу, в якому голосні романи відіграють не останню роль, така послідовна позиція викликала найглибшу повагу – і була ще

одним знаком тієї справж-

ньою духовної гармонії, в якій не може забракнути ні однієї частки.

Як же багато хочеться ще написати, скільки важ-

ливих моментів ще не згадано... І про прекрасні пісні, які із задоволенням співають не лише в усіх кутках України, а й в інших країнах! І докладніше зупинитись на артистичному феномені Ігора Кушплера у всій його повноті! І про десятки його вихованців, що прикра-

шають оперні сцени світу і в ці скорботні дні з'їхались

звідусіль! Але не зараз, не так, похапцем. Хай трішки заспокоїться серце, і тоді вдумливо, не проминаючи нічого суттєвого, кожен з

тих, хто оточував видатного артиста і прекрасну людину, напише свою сторінку в книзі його пам'яті. Бо найбільше, що залишає люди-

на по собі на цьому світі, це світлий слід у серці тих, хто її знав і любив.

**Любов КИЯНОВСЬКА,
доктор
мистецтвознавства**

На фото: І. Кушплер в оперних образах - Граф ді Луна, Івашко, Ріголетто, Михайло Гурман та Ескампільйо.

...Мені приблизно три роки, слухаю у Театрі юного глядача оперу Миколи Лисенка «Ноктюрн». Мій тато виступає у ролі молодого офіцера. Зачаровано дивлюся на сцену, ловлю кожен його рух, усім дитячим єством вслухаюся у його приємний голос...

Пройде багато років, і я буду бачити, як тато постійно вдосконалюється, як зростає його репертуар спочатку ліричного кавалер-баритона, а згодом драматичного. Пригадую численні ролі, які він співав на сцені Львівської опери: Фігаро, Євгеній Онєгін, Роберт Ескамліо, Ріголетто, Яго, Набукко, Граф ді Луна, Михайло Гурман... Оксамитовий тембр його голосу, пластика руху, шляхетна постава на сцені завжди захоплювали мене і переповнювали почуттям гордості за те, що це мій тато!

Відданий своїй справі, тато був надзвичайно вимогливий до себе і, відповідно, до своїх учнів. Жага до відкриття чогось нового, прагнення постійного вдосконалення самого себе ніколи не давали йому стояти на місці. Він був великим прикладом, авторитетом, як для усіх своїх студентів, молодих колег, так і, безумовно,

Я безмежно щаслива, що у мене такий тато...

для мене. Не було такої партії, яку б я не підготувала з ним або не проконсультувалася щодо виконання окремих моментів. Його творчий інстинкт та глибокі знання вокальної школи, репертуару, стилістики – будуть завжди основними критеріями для мене.

У роботі зі студентами тато знаходив індивідуальний підхід до кожного. Намагався розвивати молодих співаків не одномоментно співаючи тільки арії та романси, а пропоную-

чи вивчення дуетів, терцетів, ансамблів. Численні майстеркласи, концерти з учнями на теренах України та EU щоразу проходили з великим успіхом. Відгуки про це я чула у різних куточках Європи від знайомих і незнайомих мені людей.

Коли у 1998 році я склала вступний іспит до Гамбурзької музичної академії, голова приймальної ко-

мій академії. Майстеркурси тата щоразу проходили при повному залі захоплених слухачів і неймовірній кількості бажаючих брати участь та почути поради. Він завжди дуже точно визначав тип голосу, існуючі проблеми і знав, як їх усунути. Я мала можливість неодноразово спостерігати, як у співаків, що виконували зауваження Ігора Кушплера, «на очах» змінювався тембр голосу і покращувалася манера співу.

Він прожив яскраве, неповне смислом життя і відбувся в усіх мислимих галузях – як співак, як педагог, як друг, як брат, як люблячий і уважний чоловік моєї мами Ади Іванівни.

А для мене і моєї сестри Оленки він був найкращим татусем, якого тільки можна собі вимріяти, бо завжди дарував найбезцінніше, що тільки батьки можуть дарувати своїм дітям, і дар цей – безмежна любов!

Зоряна КУШПЛЕР,
солістка Віденської
національної опери

У моєму творчому житті Ігор Федорович відіграв величезну і неоціниму роль...

...Ігор Федорович був надзвичайно харизматичною, цілеспрямованою, енергійною, талановитою і глибоко інтелігентною особистістю. Яскравий вокаліст-виконавець, самобутній композитор, незрівняний педагог і, безумовно, наставник в різних вокальних і життєвих ситуаціях! Він ніколи не «опускав рук», коли у студента щось не виходило, завжди міг вчасно підбадьорити, а коли і провести серйозну бесіду!

Ігор Федорович кожен день шукав нові форми творення і здійснення своїх

ідей. У моєму творчому житті Ігор Федорович зіграв величезну і неоціниму роль! Він

був моїм компасом, без якого не міг плисти корабель. Він був прикладом для наслідування у відношенні до будь-якої справи. Особисто для мене Ігор Федорович був і залишиться «людиною-феєрверком», яка своїми іскрами запалює всіх і все навколо. Вічна і світла пам'ять, дорогий мій Учителю...

Дарія КЛІМЕНКОВА,
бакалавр

Завжди буду пам'ятати...

Несправедливо... Заразно... Так не мало статися! Шок і невимовна туга...

Нас покинув друг, батько, наставник...

Ігор Федорович був не просто вчителем. Це була людина непересічна, талановита не лише в професії, а й у житті. Завжди усміхнений, доброзичливий і привітний, Він умів створити навколо себе світлу атмосферу тепла, радості і плідної творчості. Його енергії вистачало на всіх і на все. Безліч планів, проектів, вічне прагнення до вдосконалення... і так мало часу.

Для Ігора Федоровича не було в житті не важливих речей, - все мало значення. Він вчив нас не просто співати, а жити - на сцені, за сценою, кожен жест і кожна думка, вираз обличчя і постава,

тембр і динаміка звуку, - все творить образ, як персонажу, так і самого артиста. Він вчив нас, і сам був зразком для наслідування. Ні хвилини спокою, завжди працює і самовдосконалення. Професор віддавав себе без залишку своїй справі, мистецтву, педагогічній роботі. Тонкий психолог, у кожному учневі він вбачав талант, завжди вмів підтримати, вселити надію і віру у власні сили.

Надзвичайно різнобіч-

но розвинена людина, Ігор Федорович реалізував себе не лише в професійному, а й в особистому житті. Чудовий батько, чоловік, Він зміг знайти гармонію в собі і огорнути нею оточуючих людей.

Для мене особисто це була людина, якій я могла довіряти на сто відсотків, наставник, який завжди дасть мудру пораду, скегрує в правильному руслі і критично оцінить у професійному плані. Я ніколи не забуду тих уроків, які отримала в класі І.Ф.Кушплера, не забуду численних концертів і гастрольних поїздок, ним організованих. На сцені - лідер, за кулісами - друг і соратник.

Я завжди буду Вас пам'ятати, Ігоре Федоровичу і все, чому Ви мене вчили. Я вдячна за той досвід, який отримала завдяки Вам і за той шлях, який Ви відкрили переді мною!

**Людмила ОСТАШ,
магістр**

...Життя Ігора Федоровича було зразком поєднання прекрасних якостей педагога, наставника, poradника і чудової людини.

Педагог-оперний співак. Завдяки Ігореві Федоровичу ми, студенти, могли почути на заняттях вокалом, яким повинен бути той чи інший звук, якою повинна бути фраза, а то й ціла арія або романс. Це у класі. А на сцені, під час відвідуванням вистав за участю нашого маестро, ми мали можливість спостерігати за його творчістю і брати собі за приклад чимало повчально-

го з тих виступів. Пригадую, що вже після першої нашої зустрічі Ігор Федорович запросив мене до театру, намагаючись з перших днів прищепити любов та пова-

гу до оперної творчості, до сцени.

Педагог-людина. Я з приємністю згадую про

можливість спілкування з моїм професором як на уроках, так і після занять, коли організовувалися спільні виїзди за місто з цілим класом. Особливо гарні спога-

ди вириваються у моїй пам'яті про святкування Його Дня народження 1 січня. Це стало традицією, коли щороку весь клас на чолі з

прекрасним концертмейстером Іриною Антонівною Дуркот приходив до Ігора Федоровича, і ці години спілкування у невимушеній і особливо теплій атмосфері принесли усім його учням багато корисного і повчального. Ми мали можливість ближче поспілкуватися з дружиною Ігора Федоровича - Адою Іванівною, суворим і вимогливим деканом вокально-

го факультету, а в цей момент - гостинною господинею, люблячою дружиною і турботливою матір'ю: цьому чудовому подружжю вдалося виховати двох прекрасних і талановитих доньок - Зоряну-співачку та Олену-піаністку.

Я вдячний долі, що звела мене з таким чудовим педагогом і людиною, яку я завжди згадую з великою повагою.

**Олег САВРАН,
Австрія, Відень**

Я мав щастя навчатися у Ігора Федоровича...

...Всього себе віддавав мистецтву та нам, його студентам. Викладання було для нього не роботою – це було його життя. Навіть не згадаю, скільки разів Ігор Федорович приходив на за-

Людина великого серця і великої доброти...

похвалити, а коли бути суворим. Мав колосальний досвід у викладанні і при цьому безмежне терпіння. А з нами, студентами, іноді так не легко!

У класі Ігора Федоровича завжди панувала невимушена тепла атмосфера, але при цьому вчитель вимагав повної віддачі справі – і ми, і він викладалися на всі 100 відсотків. А головним орієнтиром у вихованні студента був його ріст

няття у вихідні та святкові дні! Бо був потрібен своїм учням, а ми були потрібні йому... Неймовірний викладач! Ігор Федорович мав ін-

як співака.

За п'ять років навчання під керівництвом Ігора Федоровича я виросла не тільки професійно, але й духо-

людьми, організації справ, самого викладання вокалу як жінкам, так і чоловікам.

За роки навчання в академії я взяла участь у значній кількості концертів в Україні та за кордоном, майстеркласах, українських та міжнародних конкурсах – це все допомогло мені вирости та професійно вдосконалитися. І в першу чергу це – заслуга мого вчителя, наставника -

Але легко, бо професіонал з таким голосом, талантом, харизмою і досвідом – неймо-

Ігора Кушплера. Він організував багато різних тематичних концертів (концерт присвячений В.А.Моцарту та Ксаверу Моцарту, концерт присвячений Т.Г.Шевченку, шоу-концерт із творів світової класики, сольні концерти студентів та випускників класу і багато інших).

Майже у всіх концертах Ігор Федорович виступав не тільки організатором, постановником, керівником, але й був поруч із нами. А співати разом з ним на сцені відповідально і хвилююче!

вірний партнер по сцені.

Згадується дует Джільди та Ріголетто з однойменної опери Дж.Верді, який я виконувала з Ігорем Федоровичем на останніх концертах. На сцені поряд з ним відчувалася сила, емоція, потужна енергія, батьківська підтримка. А хвиля почуттів, що наповнювали спів, настільки велика, сильна та стрімка, що несе тебе і підтримує до кінця твору.

Я безмежно щаслива, що мала змогу вчитися у такого великого артиста, талановитого педагога і просто душевної людини. За ці п'ять років Ігор Федорович став мені батьком-наставником, і пустоту після його відходу нічим не заповнити...

дивідуальний підхід до кожного студента і відчував його психологічний стан та настрій, і вже виходячи з цього, будував урок. Знав, коли

вотно, отримавши неоціненний досвід спілкування з цією визначною людиною. Я вчилася у нього не лише вокалу, але й спілкуванню з

**Ганна НОСОВА,
магістр**

Сумуємо за нашим патроном, який був близьким і рідним для нас...

Трагічна смерть Ігора Федоровича – тяжка втрата для нас усіх. Зараз нам дуже бракує спілкування з ним, його занять, його енергії, якою він заряджав усіх студентів, нових творчих проєктів. Це була Людина з великим творчим потенціалом.

Він ніколи не зупинявся на досягнутому, йшов далі,

вперед, пропонував своїм студентам нові, ще ціка-

віші і складніші проєкти, в яких брали участь усі студенти класу: чи то були сольні виступи, чи ансамблі, чи танцювальні номери. Бувало, Ігор Федорович приходив на заняття і оголошував, що завтра – концерт. Спочатку це був шок, а далі всі учасники концерту мобілізували свої сили, творчо налаштовувалися і вже на виступі доносили до слухачів

все найкраще, чого навчав професор.

Йому було притаманне тепле, батьківське ставлення до студентів: міг і посварити, і похвалити. Занять з Ігорем Федоровичем всі чекали з нетерпінням.

Сумуємо за нашим патроном, який був близьким і рідним для нас...

**Ірина ДУРКОТ,
концертмейстер
класу**

Пам'яті митця

...Актори й Музика,
як Сцени і Життя.
Усе раптово відійшло
до Небуття.
Аплодисменти
й Спів гучний на біс.
Своє Життя
достойно ТИ проніс.
Концерти й Радість.
Квіти і Життя.
Усе раптово
відібрало Небуття.
Залишиться Любов
і Пам'ять в Серці!
І Усмішка ТВОЯ.
Життя як Скерцо...

Ольга РІЗНЯК

Дорогі, рідні Адо Іванівно, Зорянко, Оленко...

Я не маю слів, я не можу викричати мої думки, мою розпуку з приводу того, що сталося, горя, яке вас підстергло, підступності, яка від нас позлодійськи забрала Тата, Чоловіка, Наставника, Друга... Пишу і плачу, кричу, не вірю що Ігора Федоровича вже немає!..

Один з найблагородніших, найпорядніших мужів, яких я зустрічав у цьому жорстокому, зрадливому світі, де меркантильність правує, де слабкі духом люди, хоч і обдаровані талантом від Бога, ламаються, руйнують себе заради нещасних мідяків, віддають на поталу свої душі...

ВІН був не таким, він був іншим – сильним, владним, кохаючим по справжньому, – тому і пішов від нас у розквіті сил, в zenіті свого сяяння, таланту, батьківської любові!

ВІН щедро дарував себе, усе своє єство, ВІН не чекав

ніколи на оплату, ВІН знав, що саме така його дорога...

Ігор Федорович висіяв стільки зерен, оросив стількох собою, своїм вмінням, своїм добром, що його виразний слід, його вчинки будуть назавжди взірцем для справжніх, наповнених Духом людей.

Може я занадто багато, красиво говорю, пишу, але думаючи про Ігора Федоровича, такі слова і йдуть на думку, бо таким і було його життя – несамовито наповнене пристрастю, любов'ю, високим духом!

Я не зможу ніколи Його забути, ВІН як маяк на мого життєвому шляху, ВІН як взірць, як світоч, як поводитир...

Пробачте, що я не з вами фізично в цей прощальний день, моя професія, висіяна НІМ, мені не дозволила це зробити, але я подумки з НІМ і з ВАМИ назавжди!..

Дорогому Ігореві Федоровичу до ніг складаю слова подяки, а Вам – слова підтримки та співчуття, які, можливо, хоч трішечки допоможуть у цей страшний день!

**Андрій ЮРКЕВИЧ
Вопн, 27.04.2012**

Він назавжди залишиться в наших серцях...

...Важко дається розуміння того, що Ігор Федорович вже не з нами. Хоча НІ! Він і досі з нами, він назавжди залишиться в наших серцях!

Згадую, як я вперше познайомилась з Ігорем Федоровичем. Закінчивши школу, поїхала до Львова пробувати поступати. Як дізналась про такого видатного викладача-професора, співака, музиканта – відразу пішла до нього на консультацію. І як зараз пам'ятаю: мені було так страшно не сподобатись йому, я дуже хотіла зрозуміти все, що він хотів донести до мене.

У 16 років поступила, батьки далеко за тисячу кілометрів, і Ігор Федорович став для мене не тільки пре-

красним наставником, а й батьком. Він міг і похвалити, і посварити, і пожаліти. Він завжди нас підтримував, розважав своїми історіями та жартами.

Особливо згадуються наші вечірні репетиції до різних концертів. Незважаючи на втому, яка іноді з'являлась, ми всі завжди намагались повністю загли-

блюватись у процес роботи. Завдяки Ігорю Федоровичу в нас були неймовірні програми нового напрямку виконання. Це були не просто концерти – це були ШОУ!

Ми всі дуже дякуємо Ігореві Федоровичу за все, що він для нас зробив, за те, що він створив не звичайний клас студентів, а дружню сім'ю.

Я назавжди запам'ятала Ігора Федоровича енергійним, активним, повним життя та безлічі різноманітних ідей. Але найбільше запам'яталася його завжди щира посмішка!!!

**Анастасія
ПАЛАНСЬКА,
студентка 2 курсу**

Його справедливо можна назвати багатодітним батьком...

...Я навчався у Ігора Федоровича шість років. Пам'ятаю його суворим, вимогливим і водночас справедливим викладачем, але перш за все Людиною з Великої Букви. У нього було унікальне, майже янгольське, терпіння, яке насамперед проявлялося на репетиціях всього нашого класу. Ми часто готували різноманітні концерти, у яких Ігор Федорович намагався задіяти усіх своїх студентів. Ці концерти зазвичай були неординарними, приносили новизну і багато цікавого в наше студентське життя, а також створювали багаж неоціненного досвіду і нових емоційних вражень, які надзвичайно потрібні співакам.

Багато можна говорити про нього як про актора.

Він був актором в душі, це була його сутність, яка проявлялася у всьому: в педантичному вигляді, в манерах, спілкуванні. На все життя я запам'ятав нашу першу зустріч. Я прийшов на консультацію в джинсах і футболці. Ігор Федорович мене про-

слухав і сказав, що в мене є добрі задатки, а в кінці уроку делікатно пояснив, що артист мусить виглядати достойно. З того часу я намагаюся завжди вдягатися презентабельно.

Особливо я вдячний Ігорю Федоровичу за велику кількість друзів, які у мене

з'явилися – це всі його студенти, з якими я працював. Ми жили як одна велика родина, і намагатимемося пронести цю дружбу крізь все своє життя. Багато хто з випускників Ігора Федоровича продовжували працювати з нами над проектами, яких у нього було багато. Він постійно думав про наше майбутнє, намагався кожному з нас дати можливість реалізуватися, особливо, якщо студент закінчував навчання. Його справедливо можна назвати багатодітним батьком, адже він однаково переживав за кожного з нас.

**Сергій
СЕВАСТЬЯНОВ,
студент 4 курсу**

...Вчитель.... Це не просто викладач. Це певний період твого життя, коли поруч тебе – твій наставник, людина, яка допомагає зорієнтуватися, якщо це конче необхідно, і дасть тобі об'єктивну

чотири роки? Це багато, чи мало? У випадку з Ігорем Федоровичем – це багато з огляду на те творче спілкування, збагачене його енергетикою. А з іншого боку – дуже невеликий проміжок

дужість, якості, які зараз серед людей зустрічаються все рідше. І саме це гуртувало нас навколо нього і не хотілося йти додому після вечірніх репетицій, і час пролітав непомітно, а так буває

себе настільки різних за характером людей, щоб вони працювали як одна команда. Вміння зацікавити і знайти для кожного індивідуальний підхід, заставити повірити у власні сили, підтримати, коли це так необхідно, завжди залишатися сучасним і сповненим енергії, яка надихала всіх навколо.

Перед кожним виходом на сцену Ігор Федорович нам казав: «Друзі, будьте акторами, на сцені ви вже не студенти. Почувайтесь вільно, але будьте максимально сконцентровані, будьте при-

Спілкування з такими людьми, як Ігор Федорович, ніколи не буває забагато...

тверезу оцінку, коли ти збився зі шляху і сам того не помічаєш, і головне – тобі віддається безцінний досвід, те, чого не прочитаєш у жодних книжках. Це людина, яка віддає тобі часточку себе....

Писати про Ігора Федоровича можна багато, і він заслуговує на те, щоб його творчу та педагогічну діяльність досліджували науковці. Але скільки всього доброго хочеться розповісти у невеликому спогаді про людину, яку ти особисто знав лише чотири роки. Що таке

часу, адже спілкування з такими людьми, як Ігор Федорович, ніколи не буває забагато. У спілкуванні з ним завжди відкриваєш щось нове...

Що дійсно завжди дивувало – як можна було досягнути такого рівня у спілкуванні, коли ніби і субординація присутня, але немає тієї відстороненості, і до людини відчуваєш внутрішню повагу, і слово цієї людини, її думка для тебе так важливі!

Одна з головних причин тому – людяність, небай-

лише тоді, коли ти зайнятий насправді творчою роботою: безліч ідей, творчих рішень – думка прийшла і вже її реалізуємо.

У класі завжди панувала дружня весела атмосфера. Якщо виникали якісь дрібні творчі конфлікти між студентами – вони завжди були суто емоційними і швидко забувалися. Проте завжди був позитивний результат. Вислуховувалася думка кожного, було відчуття співпраці. Зараз дивуєшся, яке це вміння гуртувати навколо

томними на сцені». Повинен був пройти певний час, щоб прийшло усвідомлення і розуміння цих слів, що таке «бути притомним» на сцені, і як це складно, але можливо для реалізації, якщо бажаєш досягнути мети.

Вчитель своїм життям залишив нам гідний приклад для наслідування, і ту частку своєї душі, яку він віддав нам, ми несемо з собою. Пам'ять про нього живе у наших серцях...

Михайло ПОДКОПАЄВ,
магістр

Ми втратили справжній скарб...

...Писати про талановитих людей дуже легко, але і дуже відповідально. Але у цьому випадку – не просто важко, а гірко і боляче писати про це. Чому я так кажу? Бо ми назавжди втратили не тільки Прекрасну Людину, Люблячого Чоловіка і Батька, але й Талановитого Спі-

вака, Чудового Педагога, котрий обожнював своїх студентів, колег і просто людей, котрі шанували його Талант і Голос.

Ігор Федорович як керівник прекрасно організував роботу на вокальній кафедрі. Коли професор Кушплер прийшов на головування ка-

федри – розпочалась плідна і корисна праця, організувалися конференції, презентації наукових видань, тематичні та виїзні концерти, регулярно проводилися майстеркласи, почала виходити кафедральна газета «Солоспів» тощо. Кафедра просто оживилась цікавими

подіями, новими проектами, і все це – завдяки Ігореві Федоровичу Кушплеру.

Ігор Федорович мав великі наміри щодо Міжнародного проекту під назвою «Молоді композитори світу», що став продовженням низки

Закінчення на 11 стор.

проектів «Молоді композитори України». Він охоче долучився до останнього концерту у рамках цього проекту. На концертах, які з успі-

хом пройшли у Дрогобичі та Львові, у виконанні його талановитої студентки Людмили Осташ (концертмейстер Галина Радченко) прозвуча-

ли три вокальні твори Ігора Федоровича: «Отче наш», «Ой не сійтеся сніги», «Скра». І ось ця творча співпраця так раптово обірвалася...

Анна ШКОЛЬНИКОВА,
аспірантка ЛНМА

Мала щастя працювати разом з Ігорем Федоровичем...

...Мала щастя працювати разом з Ігорем Кушплером на кафедрі музичного мистецтва факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І.Франка. В моїй пам'яті Ігор Федорович залишився світлою і дуже оптимістичною людиною, прекрасним співаком, хорошим педагогом, цікавим і мудрим колегою, співрозмовником, шляхетним і гарним чоловіком. На нашій кафедрі Ігор Федорович був «свій», тобто близьким за духом, ціннос-

тями, поглядами, він завжди прагнув усіх зрозуміти, умів легко підхоплювати гумор. Спілкуватися з ним було приємно і цікаво, у його присутності поліпшувався

нічого до образу ні додати, ні відняти, повна гармонія. Він був добрим прикладом для своїх студентів, особливо хлопців. Для жінок залишився в пам'яті як при-

настрій. Завжди акуратний, підтягнутий, в добрій фізичній формі, вирізнявся добрим смаком, елегантний, коли ретельно підібрані і узгоджені між собою всі деталі костюма, коли вже

нічого до образу ні додати, ні відняти, повна гармонія. Він був добрим прикладом для своїх студентів, особливо хлопців. Для жінок залишився в пам'яті як при-

клад джентельмена. Пригадую слова Ігора Федоровича: «Любіть себе, будьте яскравими і привабливими. А ще пам'ятайте, що ніщо не красить так людину, як щира і добра посмішка».

Професор Ігор Кушплер був цілеспрямованою людиною з визначеною системою життєвих цінностей та поглядів, правильно обраним життєвим шляхом та унікальним внутрішнім світом, а також гармонійною людиною, яка перебувала в єдності зі світом, людьми, з самим собою, справжньою особистістю, що досягла успіху в житті і завжди готова була допомогти іншим стати на цей шлях.

Галина БЕНЬ,
викладач ЛНУ
ім. Івана Франка.

...Ігор Федорович для нас, студентів, був не тільки педагогом, а ми для нього учнями – ці відносини були набагато сильніші! Це були відчуття великої дружньої

Я завжди буду вдячний за ту велику науку...

сім'ї! Він зумів нас усіх згуртувати в ім'я служіння мистецтву.

Ігор Федорович був надзвичайно світлою і життєрадісною людиною, сповненим безліччю ідей, які він так старанно прагнув втілити в життя... Він ніколи не зупинявся, завжди виникали нові проекти, концерти, майстер-класи. І попри все це, Ігор

Федорович віддавав кожному з нас частинку своєї душі, ділився своїми знаннями, досвідом, своїми мріями... Він завжди вірив у сили кожного студента, завжди підтримував і допомагав у складних ситуаціях. Його любов до музики і театру була невичерпною.

Я вірю, що у серці кожно-

го студента, кожної людини, яка добре знала Ігора Федоровича, горітиме той незгасимий племін любові до музики і життя, який був у його серці!

Я завжди буду вдячний

за ту велику науку, яку мав можливість досягнути в дорогого Учителя...

Ярослав ПАПАЙЛО,
студент 3 курсу

Міністерство культури України висловлює глибоке співчуття рідним, близьким та колективу Музичної академії з приводу тяжкої втрати – смерті видатного педагога, завідувача кафедри сольного співу, професора, народного артиста України Ігора Федоровича Кушплера. Нехай світла пам'ять про нього назавжди зберігається у наших серцях. Із співчуттям –

Міністр культури України Михайло Кулиняк

Комітет Верховної ради з питань культури і духовності та секретаріат комітету висловлюють глибоке співчуття з приводу трагічної смерті народного артиста України, професора Львівської національної музичної академії, соліста Львівського національного театру опери та балету ім. С.Крушельницької Ігора Федоровича Кушплера. Від нас пішла яскрава особистість, чудова, глибоко порядна людина, справжній патріот України. Розуміємо, що нічим не можна замінити цієї важкої втрати. Сумуємо та поділяємо ваше горе разом із вами. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться у наших серцях.

Голова комітету Верховної Ради з питань культури і духовності В.Яворівський.

Від імені колективу та дирекції Опери Шльонської: Шановна Адо Іванівно! Ми всі глибоко сумуємо у зв'язку з трагедією, яка сталася під час повернення Ігора Федоровича додому. Власне у неділю закінчився концерт лауреатів, у якому з великим успіхом виступили Його талановиті студенти. Ніхто з нас не міг подумати, що Ігор Федорович іде в свою останню дорогу... Погода була фатальна... Йшов проливний дощ... Але Ігор Федорович не відклав поїздки, як завжди обов'язковий, сумлінний, поспішав до Львова. Наступного дня до нас дійшла трагічна звістка. Гірко переживаємо цю втрату... Єднала нас кількарічна співпраця та сердечні контакти. Його спілкування з людьми приносили радість, на обличчях з'являлася усмішка... Він завжди був готовий усім прийти на допомогу. Мав також великі заслуги у розвитку співпраці між нашими театрами. Буде нам Його дуже бракувати, тому що ніхто не зможе Його замінити у тій співпраці.

Директор опери – Тадеуш Серафін.

Ректорат Одеської національної музичної академії ім. А.В.Нежданової та кафедра сольного співу висловлюють глибоке співчуття з приводу трагічної загибелі завідувача кафедри сольного співу, народного артиста України Кушплера Ігора Федоровича. Співчуття рідним і близьким загиблого.

Ректор ОДМА академік О.В.Сокол.

Від колективу консерваторії міста Тромсьо, Норвегія: Шановний пане ректоре! Сумні новини дійшли до нас. Трагічно загинув ваш видатний колега Ігор Федорович Кушплер. Ми мали задоволення співпрацювати у підготовці нашого об'єднаного проекту і запізнали його як теплу і вірну своєму слову людину, чудового представника вашого мистецького закладу. Прийміть наші найщиріші співпереживання та співчуття. Просимо передати наші співчуття його дружині Аді Іванівні Кушплер та його сім'ї. Просимо також передати їй, як високо ми оцінювали нашу спільну роботу з Ігорем Федоровичем.

Декан Кьелл Магне Мелен.

Колектив Донецької державної музичної академії імені С.С.Прокоф'єва та кафедра академічного співу висловлюють глибоке співчуття у зв'язку з трагедією, яка спіткала ваш колектив і всю музичну громадськість України. Пішов з життя народний артист України, професор, зав. кафедри сольного співу Кушплер Ігор Федорович, який вніс неоціненний вклад у розвиток вокального мистецтва. Образ незрівнянної людини назавжди залишиться у наших серцях.

Ректор – О.В.Скрипник.

Редакційна колегія часопису звертається з проханням до всіх, у кого є аудіо,- відеозаписи з виступами Ігора Федоровича КУШПЛЕРА, чи будь-які інші матеріали: світлини, статті, спогади – приносити їх на кафедру сольного співу, або декану вокального факультету Аді Іванівні Кушплер.

Матеріали в електронному варіанті просимо надсилати на e-mail: zhyshko-m@i.ua

Солоспів

Культурно-мистецький часопис кафедри сольного співу Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка

Сайт кафедри - solospiv.com

Головний редактор – **Ігор КУШПЛЕР**

Заступник головного редактора – Мирослава ЖИШКОВИЧ
Відповідальний секретар – Богдан КОСОПУД
Літературний редактор – Наталія ХАРАНДЮК

Наклад: 250 прим.